

Leyh, G.

AZ IFLA MŰKÖDÉSE AZ UTÓBBI ÉVEKBEN

Az IFLA Párizsban 1957-ben tartott üléséről kiadott jelentése kapcsán visszatekintek a három előző ülésre, az 1954-es zágrábira, az 1955-ös brüsszeli és az 1956-os münchenire. Ugy vélem, hogy egy ilyen összefogással jobban kiemelhetem a Szövetség tevékenységét irányító szempontokat.* A gyors áttekintés széles, kaleidoszkopszerű, formailag és tartalmilag egyenetlen képet ad ugyan; gondosabb megfigyeléssel azonban észrevesszük, hogy a kép bővelkedik új és érdekes részletekben.

Jelentőségüknél fogva a személyi kérdéseket illeti az első hely. Minden ország könyvtártörténetében mély és alapvető választóvonalat jelent az a tény, hogy a mellékfoglalkozású könyvtárost olyan könyvtáros váltja fel, aki tevékenységében hivatást, életreszóló munkát lát. Csak főhivatás gyakorlása során jelentkeznek azok a nagy feladatok és programok, amelyek tulnyulnak az egyes ember életén. Csak ezek megoldásában fejlődik ki az a hivatás-tudat, mely egyre tágabb körben akarja hallatni szavát. Pusztán az 1929-es nagy római kongresszus üléséhez óta szinte megszakítás nélkül tartott évi ülések sora is azt bizonyítja, hogy a hivatásnak valóban vannak nemzetközi vonatkozású kérdései.

Kisebb országokban, mint Svájcban és Hollandiában /20,129/ **, még korábbi években a skandináv országokban is, a régítipusu szakmai gyűlésekhez rövidített formában néhány oktatási órát csatoltak. Most Norvégiában remélik, hogy az állami könyvtáros-iskolával sikerül kitölteni azokat a réseket, amelyek a szakképzett erők utánpótlásában jelentkeznek./22,158/ A dán könyvtáros-iskola, amelyet 1957-ben nyitottak meg, két tagozatán képez ki munkaerőket, tudományos, illetve közművelődési könyvtári munkára./22,132/ Hasonló megoldást terveznek Svéd-

* Fédération Internationale des Associations de Bibliothécaires, Publications. - 22. vol.: Actes du Conseil de la Fiab. 23e session Paris. La Haye, 1957. - 19. vol.: Zagreb, 1955. - 20. vol.: Brno, 1956. - 21. vol.: München, 1957. - Répertoire des Associations de Bibliothécaires membres de la Fédération Internationale, 5. éd. La Haye, 1955. 104 p.

** A zárójelben lévő számok közül az első az említett FID közlemények kötetszámára, a második az oldalszámra utal.

országban./22,173/ Sőt három lengyel egyetemen könyvtártudományi tanszéket állítottak fel./22,165/ Erősen látogatott a Vatikáni Könyvtár iskolája./21,97/ Hasonló létesítményekkel találkozunk Belgrádban, Ankarában, Indiában, Braziliában, mindenekelőtt pedig a könyvtárakban oly gazdag Egyesült Államokban, ahol a könyvtárügy társadalmi hatóerejét az ilyen irányú iskolák fölös száma is bizonyítja, bár igaz, hogy ezek közül voltaképpen csak nyolcat ismertek el./19,150; 22,141/ Nagyon figyelemreméltó jelenség, hogy ott az egyetemi könyvtárosokat mind jobban elismerik a fakultás tagjaiként.

Ám a könyvtárosi hivatás minden iskolázás ellenére sem vesztette még el a jellegéből adódó kissé problematikus karakterét. Ujra meg újra felbukkan az igény, hogy a kételyt tisztázzuk. Belgiumban vizsgálatot kezdeményeztek más országokbeli könyvtárosok kiképzéséről./22,114/ Még Amerikában sem oldódott fel a fennálló feszültség, sem Wilhelm MUNTHE gazdag tartalma jelentésével /1939/, sem a német könyvtárosokéval./1956/ /22,141/ Mme BRIET ismeretes beszámolója /1950/, melynek olyan gazdag az anyaga, hogy nem is igen lehet belőle végkövetkeztetéseket levonni, létrehívott egy új bizottságot /22,47/, ám CAIN Párisból és EGGER Bernből még mindig adósaink a tőlük várt memorandummal./21,36/ Értjük most hát be Eugen EGGERnek azzal a jelentésével, melyet az 1956-os müncheni ülés egyik bizottságának kívánságára készített el, ennek az lett volna a rendeltetése, hogy a könyvtárosi hivatásról, mint olyanról kialakítandó szélesebbkörű vitának alapjául szolgáljon.* Személy szerint az a véleményem: fontosabb kérdés, hogy kit bocsátunk kiképzésre és azt követően szakvizsgára, mint magának az oktatásnak a mikéntje; ide kapcsolódik még a különféle továbbképzési formák kérdése. Ha tekintetbe vesszük az egymástól teljesen elütő nemzeti előfeltételeket, úgy tűnik, nem is lehet a kérdést nemzetközi szinten közös nevezőre hozni. De vajon kívánatos-e ez egyáltalán? Tudomásom szerint ezt a kérdést Szövetségünk keretein belül, eddig nem tárgyalták, sőt még csak nem is érintették. A szakreferens-rendszer nem jelent valami szabadalmazott megoldást, alaposabban meg kellene vizsgálni ennek a módszernek az előnyeit és hátrányait.

Egészen más a helyzet a könyvtárak fenyegető felduzzadásának a kérdése körül, különösen a folyóiratok terén. Egyáltalán gazdaságos-e a folyóirat jelenlegi formája? - ezt kérdezte most LYDENBERG és METCALF, TIEMANN és FRANCIS után BOURGEOIS, a kérdés mélyére hatolva./20,29; 21,16 és köv./ Voltaképpen a tudományos munka szervezésének a bírálatáról van szó. E téren az Unesco és vele együtt a Kiadók Nemzetközi Szövetsége nagy feladat előtt állnak. A probléma átnyulik a könyvtárak könyv-állománya, a katalógusok és a férőhely-szükséglet területére. Nem mentünk sokra annak ismételt megállapításával sem, hogy a folyóiratok ára magas./22,95/ Össze kell gyűjteni költségekre vonatkozó adatokat is, amelyek egészen mások Amerikában, mint Németországban. Végülis a tudományok szakosításának a kérdésébe ütközünk, ami nélkül haladás nem lehetséges. Az utolsó szót az aktív tudomány mondja ki, még arról a kényszerű kiutról is, hogy fényképezéssel és a folyóiratok több nyelven való megjelentetésével javítsunk némileg a helyzeten.

Másrészt erősen növeli a könyveknek a könyvtárakhoz való beáramlását az alldoktorok ellen újra felelevenített követelmény, hogy a disszertációkat ki kell nyomtatni./22,102/ Fokozódó mértékben segíti a könyvtárakat a Deutsche Forschungs-

* EGGER, E.: Problèmes actuels du recrutement des bibliothécaires. = Libri. 8.vol. 1958. 76-81.p.

gemeinschaft /Német Kutatási Munkaközösség/, mert a nemzetközi tudományos versen-
géssel kénytelen lépést tartani. /22,104/ Bizonyos megtakarítást ígér az egyete-
mi könyvtárak és az intézetek hathatósabb együttműködése. Oslóban az intézeteket
személyzet és könyv-kérdésekben a könyvtár igazgatója alá óhajtanák rendelni
/22,158/ Itt kell megemlíteni még a svéd egyetemi könyvtáraknak azt a gyakorla-
tát, hogy a külföldi irodalom beszerzését megvitatják. /21,146/

Régi a terv, hogy értékes kéziratokat és régi nyomtatványokat sokszorosít-
sának, vagy legalább mikrofilmre rögzítsenek, de teljesen jogos, hogy ez a terv
a katasztrofális időszakokban újból nyomtatékkal kerül előtérbe. /22,103/ A kul-
turális javak háborus időben való védelmének a kérdése már a nyilvánosságot is
felrázta.*

Évek óta nagyjelentőségű nemzetközi munkálatok folynak a katalógusok terü-
letén is. Németországban, Svájcban, Angliában és az Egyesült Államokban felülvizs-
gálták és átdolgozták a betűrendes katalógusra vonatkozó szabályzatokat. /22,45
és köv/ A német könyvtárakban biztosították a tárgyi címek esetében az egysze-
rű szórendre való áttérést. Am egy F.C. FRANCIS elnöklete alatt működő bizottság
megkísérli, hogy legalább a lényeges pontok tekintetében nemzetközileg megegye-
zésre jussunk.

A területi központi katalógus ügyében máris jelentős gyakorlati eredmények
vannak. Három szakember is foglalkozik e kérdéssel: JUCHHOFF Kölnben, BRUMMEL Há-
gában és EGGER Bernben. Az Északrajna-vesztfáliai központi katalógus Kölnben már
1956 óta a könyvtárközi kölcsönzés szolgálatában áll. Központi katalógusok kiépi-
tésén dolgoznak Stuttgartban, Münchenben, Göttingában és Hamburgban is. 1960 vé-
gére a Szövetségi Köztársaságban hét kész területi központi katalógus áll majd
rendelkezésre, melyek mindegyike 2-3 millió címet fog tartalmazni /21,62; 22,82/
Meglepően rövid idő alatt sokszorosítanak egész katalógusokat egy különleges
fényképszeti eljárással, amiről CORDES számol be. /22,83/ Rómában /21,68/, Ju-
goszláviában /21,72/ és Lengyelországban is /22,166/ dolgoznak központi kataló-
gusokon. Más helyeken és egyéb országokban arra szorítkoznak, hogy a hazai könyv-
tárak külföldi irodalmát, vagy legalább a külföldi folyóiratokat központi kataló-
gusokban rögzítsék, így pl. Dániában /21,99/, Franciaországban /21,68; 22,149/
és Jugoszláviában. /20,136/ Mintaszerű munka a svájci folyóirat-katalógus. Ennek
negyedik kiadása /1955/ 711 könyvtárból kerekén 20.000 külföldi címet tartalmaz.
Már 1958-ban pótkötettel kellett kiegészíteni. /19,191; 22,175/

Rá kell itt még röviden mutatni azokra a bibliográfiai munkálatokra is,
amelyeket az Unesco, sőt a Deutsche Forschungsgemeinschaft is különleges támoga-
tásban részesít. Münchenben, a bajor állami könyvtárban elkészítették a német
könyvtárakban található 16. és 17. századbeli nyomtatott zenei gyűjteményeknek a
katalógusát. A katalógus 1466 címet ölel fel, két kötetének nyomdai előkészítése
jól halad előre. /22,104/

Minden nyilvános könyvtár a használatával tölti be csupán rendeltetését.
Megelégedéssel értesülünk az egyes országok könyvtári tudósítótól arról, hogy a
helyi használat számára sok kisebb könyvtári tájékoztató jelent meg. Sajnos, az
IFLA szem elől tévesztette azt a programját, amelyet az 1929-es római kongresz-
szus vett tervbe, hogy t.i. tájékoztatja a tudósokat a tudományos könyvtárak spé-

* Kulturgüterschutz im Kriege. = Neue Züricher Zeitung. 1959. ápr. 15. Fornaug. 120. no.

cifikus anyagáról, mégpedig a Hans PRAESENT által kidolgozott "Handbuch der Deutschen Bibliotheken" / Német könyvtárak kézikönyve / /1929/ mintájára. E példát eddig csak Ausztria /1932/ és Svájc /1934/ követte. E kézikönyvek a szó legnemesebb értelmében szolgálják a nyilvános dokumentáció oájlait, már amennyiben ezt az általános tudományos könyvtáraktól elvárják és amennyiben a szellemi tudományok művelői erre rászorulnak. F.C. FRANCIS, mint a British Museum könyvtárának képviselője, ismételten emlékeztetett az ilyen jellegű könyvtárak humanista-történeti magjára. /21,25/ Olyan figyelmeztetés ez, amelyet - a világ fokozódó iparosodására tekintettel - nem lehet elég gyakran ismételni. A Handbuch der Bibliothekswissenschaft / Könyvtártudományi Kézikönyv / tudatosan követi e vezércsillagot. A dokumentációs irodalomkutatást, amelyre a kereskedelemnek és az iparnak állandóan szüksége van, amugy is csak szakosított könyvtáraktól lehet megkivánni. Az egyetemi és a szakkönyvtárak közötti szoros összefüggés kifejezésre jut az IFLA-ban végzett közös munkájukban.

A tudományos könyvtárak ugrásszerűen növekvő és elismert jelentősége abban mutatkozik meg a legjobban, hogy minden ország új építkezésekről és elöregedett épületek kibővítéséről küldött jelentést. E fejlődéssel ellentétes az a hír, hogy Bécsben, a "fojtogató helyhiány" /21,90/ ellenére, az egyetemi könyvtárnak szánt új épületet egyéb egyetemi intézetek számára utalták ki. A hollandiai akadémiai könyvtárak is erősen szenvednek a helyhiánytól. KESSENNek mégis sikerült Leidenben jogászok számára külön olvasótermet berendeznie. /21,137/ Általában jellemző a modern tudományos könyvtárakra, hogy egy sereg olyan jellegű olvasótermünk van, amelyik nagy, válogatott kézikönyvtárral rendelkezik. KESSEN erre is példát adott a maga 14 külön olvasótermével.

A könyvtári helyiségek három csoportba sorolhatók. Ezek: a feldolgozó munka helyiségei, az olvasószolgálat helyiségei és a raktárak. Az árvizszerűen özönlő könyváradat nyomására egyre nagyobb figyelmet fordítanak a könyvek raktározásának jelentőségére. A modern könyvraktár, elérhető magasságu fémállványaiival, tengelytávolságával és járatainak szélességével együtt - mondhatni - szabványosított. Csak a legutóbbi időben tudtak további teret nyerni egy valóban zseniálisnak nevezhető találmány, az u.n. tömör raktározás segítségével. E berendezés lehetővé teszi, hogy a könyvállványok között, gombnyomásra, elektromos uton, néhány másodperc alatt szabaddá tegyünk egy járatot, és azt ugyanennyi idő alatt ismét össze is zárjuk. A Lund-i új raktárnál el is fogadták ezt a berendezést. /20, 131/ Még több helyet takarított meg a Helsingfors-i egyetemi könyvtár azáltal, hogy két földalatti termet állványokkal rendezett be a ritkábban használt irodalom elhelyezésére. Az állványok hosszúsága összesen husz kilométer. A kislejtezett irodalmi anyag már eddig is több mint 10 kilométer helyet foglal el. /21,111/ Ezen felül a városon kívül egy háromemeletes tömör raktárat rendeztek be, a könyvek részére 9 km, az ujságok részére 750 m. hosszúságu rakodótérrel. /20,110/ Többszörösen kipróbált módja a hely-megtakarításnak az ujságok filmrevétele is.

Mivel minden statisztika egyszerű számokra lerövidített és látszólag könnyen ellenőrizhető jelentés a követelményről és a teljesítményről, érthető, hogy jó néhány ország jelentésében találunk statisztikai adatokat is. Ezek az adatok azonban - amennyire én látom - egyetlen kivétellel csak közművelődési könyvtárakra vonatkoznak. Így például Dániára vonatkozóan megadták a könyvek beszerzésére

fordított összeget, a könyvállomány adatait és a kölcsönzőnek számát, az egész lakossághoz viszonyított fejkvótában /19,149; 22,133/, és ezzel meggyőző összehasonlítási értékeket nyújtottak. Az angol nyilvános könyvtárak 63 millió kötetes könyvállományuk mellett 1955-1956-ban több mint 400 millió könyvet kölcsönöztek ki, ami az 1954-1955. évvel szemben 14 milliós többletet jelent. /21,116; 22,56/ A kiadások 12 millió fontra rugtak. Nyugat-Berlin a maga fejenként 3.14 DM. kiadásával az egész német könyvtárügy élén áll, már ami a pénzbeli ráfordítást illeti. /22,105/

Ám az utolsó négy esztendőben csak egyetlen nagy tudományos könyvtár terjesztett be statisztikai adatokat, és ez a Vatikáni Könyvtár. Két év alatt, 1954-ben és 1955-ben, 2825 tudós 21.967 kéziratot és 17.768 nyomtatott művet használt. Több mint 500.000 önálló fényképfelvételt készítettek, és kb. 7800 kéziratot vagy nyomtatványt fotografáltak le egészen vagy részben. Vétel vagy csere útján 3100 nyomtatványt és 1329 kéziratot szereztek be. /21,96/ Ezek a számok a Vatikáni Könyvtárt mint tudományos használati könyvtárt mutatják be, épp ezért példája követésre buzdíthatná a világ többi jelentős könyvtárát. Szövetségünk közgyűlési beszámolójának ugyanis egyik legfájóbb hiánya, hogy éppen ezek a könyvtárak eddig nem jelentkeztek szólásra.

Ennek ellenére az Unesco azt a sürgős kívánalmat közölte, hogy a könyvtárak szokványos országos statisztikáit hozzuk nemzetközileg egyszintre és evégett élesszük fel újra a régi, de immár tétlenné vált statisztikai bizottságot. Az első kísérletek anyaga egyelőre még csak egészen szűk körben vált ismeretessé. Ezért most ezekről az 1953 óta folyó kísérletekről csak azt jelenthetem, amit az előttünk fekvő kiadványok e tárgyban tartalmaznak. /19,62; 20,37 és köv.; 21,15, 34 és köv.; 22,40/

Elvileg minden statisztikának összehasonlítható számokból kell állnia, kell, hogy minden számnak ellentétele is legyen, mert az egymástól független adatok nem mondanak semmit. Az eddig nyilvánosságra hozott számokról kereken megmondták, hogy nem összehasonlíthatóak. G. HOFFMANN /München/ óvott is bennünket annak megkísérlésétől, hogy a házat a tetőn kezdjük építeni. /20,38/ Ez volt eddig a legokosabb kijelentés a vita során; azt ajánlották u.i. az egyes országok könyvtárosi szaktestületeinek, hogy a maguk évtizedek óta bevált statisztikai anyagát az Unesconak még csak tervezett szabványaihoz alkalmazzák. Anyagot kértek a szaktestületektől, amit majd egy kötetben összegezve kellene kiadni. /22,40/ Ugyancsak folyamatban van a persze sokkal egyszerűbb, kereskedelmi jellegű, könyvkiadási statisztika gyűjtése, ám ez az erősen differenciált könyvtári statisztikával éppen csak, hogy érintkezik. Vajon egyáltalán kellőképpen tisztáztuk már az előzetes kérdéseket?

Nem akarom azonban ezt az áttekintést evvel az aggodalommal befejezni, hanem szeretném összefoglalóan kiemelni azt a pozitívumot, amit az IFLA eredményes munkája valamennyi kulturállam könyvtárügye számára jelenthet. Bizonyára régen is voltak a könyvtáraknak közös feladataik, de ezeket összefüggésükben csak az IFLA világitotta meg, de meg is vitatta és elő is mozdította megoldásukat. A Szövetség - szerény kezdet után - egy emberöltő alatt az egész művelt világon elterjedt. Napjainkban 59 könyvtáros-egyesület tartozik tagjai közé, és több mint tíz munkabizottsága van a különféle szerteágazó kérdések számára. Az Unesco mintegy patronátust gyakorol felettünk. Javasolta, hogy vegyük fel a szoros kapcsolatot az olyan rokonjellegű szövetségekkel, amelyek az alkalmazott tudományok dokumentációs és szabványosítási feladatainak a szolgálatában állanak. A közgyűlésen részt-

vevők soraiban mutatkozó elkerülhetetlen hézagok ellenére is, az egyes országok delegátusainak és a bizottságoknak a közleményeiből, ha nem is mindent, mégis sok jellemzőt és nagyjelentőségűt tudunk meg arról, mi történik nemzetközi téren a tudományos és a közművelődési könyvtárakban. Kritikailag feldolgozott, kicsiszolt előadások nem férnek össze ennek a szövetségnek a szellemével. A beszámolókat az ilyen irányú utasítások ellenére sem öntötték külsőleg olyan formába, hogy gyorsan összevethetők lettek volna. Végeredményben azonban ezek a jelentések olyan kincsesbányák, amelyekből megismerhetjük a nemzetközi könyvtárügy jelentős előrehaladását, és sok olyan adatra bukkanunk bennük, amit másutt fel nem lelhetünk. Röviden összefoglalva szeretnék még az utolsó évekből néhány példát említeni.

Igy néhány statisztikai adatból úgy ismertük meg a Vatikán Könyvtárt, mint modern használati könyvtárat. Rendkívül jellemző, hogy az indiai egyetemeket csak nemrégiben szerelték fel könyvtárakkal. Jelentős esemény, hogy Accrában /Arany-part/ egy nyilvános központi könyvtárat állítottak fel./22,153/ Világosan felismerhető a mai élet két tudományos könyvtári típusa. Egyik oldalon ott áll a régi, de nem előregedett, általános könyvtár, a maga történeti-humanista magjával, és annak jellemző képviselője, a Humboldt Egyetem könyvtárosa, akire ráillik MILKAU-nak örökértékű mondása: "Há van tudományos hivatás, melynek tudásához nélkülözhetetlen országunk történelmének ismerete, úgy ez a könyvtáros hivatása. Ugy benne él a hagyományokban, mint senki más, és úgy hozzájuk is van kötve, mint senki más." Nyilvánvalóan ez volt a véleménye F.C. FRANCISnak is, a British Museum könyvtárosának./21,25/ A másik oldalon ott áll, berendezésével és gépeivel, a könyvek korrekt gondozója és nyilvántartója, aki a kísérleti és alkalmazott természettudományoknak, az orvostudománynak és a technikának áll a szolgálatában, akinek a mult már semmit sem jelent, és aki a dokumentáció eszközeivel arra törekszik, hogy lépést tartson az ismeretek haladásával. De mind a két típus tudományos kivánalmakból vezeti le a maga létjogosultságát. Itt is - mint mindig - bajt okoz a türelmetlen egységesítési törekvés. Azt a régi vitás kérdést, hogy "egyetemi könyvtár vagy intézeti könyvtár?";* sem lehet úgy felfogni, hogy vagy az egyik, vagy a másik, hanem ezek együttműködésében kell látni a kérdés megoldását. Ez is nemzetközi jelentőségű probléma. Az igazi összekötő csak az olyan egyetemi könyvtáros lehet, aki egyszersem egyik fakultásnak is tagja.

Meglepően időszerűvé vált szerte a világon a területi központi katalógus, mely a könyvvállomány gyors és biztonságos felhasználását teszi lehetővé. A tisztán technikai problémák közül a tömör raktározás kérdése áll első helyen. Nagy előnyt jelent, hogy az IFLA-ban minden vitában egymással ellentétes nézetek is érvényre juthatnak. Szakmai vagyis tudományos módon szoktunk mi tárgyalni, szívesen hívjuk ki a kritikát, hallani akarjuk mások nézeteit is. Talán utalhatok azokra a nyilatkozatokra, amelyek a kiképzés ügyének vagy a statisztikának komplex jellegű kérdéseiről hangzottak el.

Az idő nagyobb távlatából abban fogják látni az IFLA legnagyobb érdemét, hogy új célokat tűzött a könyvtárosok elé, a régi feladatoknak pedig új megvilágítást adott. Kitágította látókörünket az a körülmény, hogy a gyűléseket évenként változtatva másutt és másutt tartjuk. Mint halljuk, egész könyvtáros iskolák óhajtják

* A kérdésről ld.: HORVÁTH Magda: Együttműködés, központosítás vagy hálózat az egyetemi könyvtárak szervezésében. Szakirodalmi szemle. Bp.1959. 92 p. / Külföldi Könyvtári Szakirodalom 3./

szomszédos országok könyvtárait megismerni. A legnagyobb könyvtári államot, az Egyesült Államokat, jobban megismertük az utolsó tíz évben, mint korábban évtizedek alatt. Az IFLA megtette a magáét, hogy felrázza az embereket, felébressze és erősítse a hivatás érzését, mégpedig nemcsak az olyan dolgokban, amit a könyvtárosi technikából meg lehet tanulni.

Mindennek tükörképeként biztosan állíthatjuk, hogy a közvélemény is egyre jobban felismeri a könyvtárügy hatalmas kulturális jelentőségét. Számszerűleg persze ezt csak a közművelődési könyvtárak esetében lehet bizonyítani. Így például különösen is szembeötlő ez a tény az angliai közművelődési könyvtáraknál. A tudományos könyvtárak azonban csendben meghozták a maguk kiszámíthatatlan kamatát /"geräuschlos unberechenbare Zinsen" Goethe./.

Hadd szenteljem az utolsó szót a karmestereknek, mert az ő szakmai és személyi ismereteik dirigensi pálcája alatt osongett össze ez a sokszólamu nemzetközi kórus. Olyan neveknek, mint COLLIJN, SEVENSMA, BISHOP, GODET, MUNTHE, BOURGEOIS, - megvan a maga nemzetközi csengése.

Eredeti cím: Die Wirksamkeit des Internationalen Verbandes der Bibliothekar-
Vereine in den letzten Jahren.
Megjelenet: Nordisk Tidskrift för Bok- och Biblioteksväsen. 46. årg. 1959.
3. no. 103-110. p.
OSzK ford. sz.: 2338